

ZALAI Hírlap

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT ZALA MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXXIV. évfolyam, 72. szám

Ára: 80 fillér

1978. március 25., szombat

Beszámoló a Legfelsőbb Bíróság munkájáról és a kormány külpolitikai tevékenységéről

Befejeződött az országgyűlés tavaszi ülészsaka

Pénteken délelőtt az elfogadott napirendnek megfelelően — a Legfelsőbb Bíróság elnökének beszámolójával folytatta munkáját az országgyűlés tavaszi ülészsaka. A tanácskozáson részt vett Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke, Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Lázár György, a Minisztertanács elnöke, Aczél György, Apró Antal, Biszku Béla, Gáspár Sándor, Huszár István, Németh Károly, és Sarlós István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai. Jelen voltak a Központi Bizottság titkárai és a kormány tagjai. Az emeleti páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője.

Az ülést Apró Antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg, majd dr. Szakács Ödön, a Legfelsőbb Bíróság elnöke emelkedett szólasra.

A bírói döntések találkoznak a lakosság igazságérzetével

Szakács Ödön beszámolója

— A Legfelsőbb Bíróság 1975—1977. évi munkájában a törvényesség feltétlen érvényesítését tartottuk szem előtt. Egyrészt az egész nép érdekeit kifejező törvények betartásának megkövetelését, másrészt a törvénytisztelő állampolgárok biztonságának védelmét — mondotta előljáróban dr. Szakács Ödön.

— Hazánkban törvényes rend van. Az állampolgárok nagy többsége tisztelben tartja törvényeinket. A Legfelsőbb Bíróság tapasztalatai szerint a különböző szintű bíróságok a jogszabályokat betartják, ki-egyensúlyozottan, helyesen alkalmazzák. Jól élnek a törvényi felhatalmazással, az ügyek megítélésénél a differenciálás lehetőségével. Az ítélezési gyakorlat mentes a szélsőségektől. Öröndetes, hogy a döntések széles körben találkoznak a lakosság igazságérzetével. Mutatja ezt az is, hogy bár hazánkban évente a bíróságok mintegy 400 000 ügyben hoznak jogerős határozatot, ezek ellen az elmúlt 3 évben, éves átlagban 14 000 panasz érkezett a Legfelsőbb Bíróság elnökéhez, illetve a legfelsőbb ügyészhez. Ez mindössze az ügyek 3,5 százaléka. Ha tekintetbe vesszük azt, hogy a kérelmeknek is csak kis töredéke alapos, — az ügyeknek csak mintegy fél százalékában fordul elő olyan törvénytisztetés, amely a Legfelsőbb Bíróság intézkedését kívánja.

A továbbiakban dr. Szakács Ödön részletesen szövegezte a legfelsőbb bírói fórum büntető, katonai, polgári, munkaügyi és gazdasági kollégiumának munkájáról. A büntető bíróságok — mondotta — törvényes el-

járásban, a cselekmény súlyával és az elkövető társadalomra veszélyességével arányban álló felelősségrevonást alkalmazzák, és szabnak ki büntetést. Bíróságaink előtt minden tekintetben érvényesül a törvényességnek az a követelménye, hogy személyre tekintet nélkül kell a bűncselekményért a felelősségrevonást alkalmazni.

— A gazdasági bűncselekmények sajátos előmozdító tényezői: a helytelen gazdálkodás, a belső szervezetenélenség, amely többnyire az ellenőrzés hiányosságaival párosul. Olykor a felügyeleti szervek elnéző magatartása is alapot szolgáltat ahhoz, hogy az ilyen bűncselekmények folyamatosan, hosszabb időn át, több személy részvételével, szerteágazóan és az okiratok sorozatos meghamisításával valósítsák meg.

sorsa — és gyakran ezzel együtt — a házastársi közös lakás feletti jogvitákban, amelyek a családjogi ítélezés gyújtópontjában állnak. A családjogi ítélezés tapasztalatai arra utalnak, hogy a családok jövődő sorsának alakításában igen hatékony lehet a társadalom segítő szerepe. A bírói ítélet nevelő ereje akkor bontakozik ki igazán, ha minden fórumon kellő súlyt kap a családi élettel kapcsolatos felelősségérzet fokozása.

— Általános politikai és társadalmi igény a munkahelyi demokrácia fejlesztése, s ezzel párhuzamosan a munkafegyelem erősítése. Mindez tovább növeli a munkaviszonyról szóló jogszabályok helyes alkalmazásának jelentőségét. Bírósági munkánkban következetesen fellépünk a hatalmával jogtalanul élő vezetőkkel szemben. Támogatjuk viszont azokat, akik megkövetelik a munkafegyelmet, fellépnek a naplopók, az iszákosok ellen, s — az emberiesség messzemenő figyelembe vétele mellett — alkalmatlan beosztottjaitkal alkalmasakkal váltják fel. Törvényeink arra kötelezik a munkáltatót, hogy tervszerűen javítsa a munkavégzés körülményeit és tegyen meg mindent a dolgozók egészségét és biztonságát fenyegető veszélyek elhárításáért. Ennek megfelelően a vállalat — vétkességére tekintet nélkül — felelősséggel tartozik a dolgozó által szenvedett károkért.

— Törvényeink szerint a vállalat felel a dolgozónak a fog-

lalkozási betegségéből származó károsodásért, de mentesült a felelősség alól abban az esetben, ha a betegség bekövetkezése elháríthatatlan volt. A korábbi években a bírói gyakorlat — az orvostudomány megállapításait szem előtt tartva — arra az állásponton helyezkedett, hogy a szilikózis olyan megbetegedés, amelyet a foglalkozás különös veszélye idéz elő és elháríthatatlan, orvosilag nem akadályozható meg. A munkaügyi kollégium helyes elvi irányítása alapján — az orvostudomány fejlődésével, s munkavédelmi tapasztalatok gyarapodásával — a bíróságok mind nagyobb szigorral vizsgálták ezt a kérdést. Azt, hogy a szilikózis-megbetegedés a vállalat részéről valóban elháríthatatlan volt-e. 1973 után az ítélezés ebben a kérdésben károsult dolgozók javára fokozatosan megváltozott. Ennek alapján a Legfelsőbb Bíróság a SZOT-nál tett kezdeményező lépéseket. Kifejtettük, hogy a társadalmi közfelfogásnak és a dolgozók igazságérzetének az felel meg, hogy a munkában megrokkant vagy élete végéig betegé vált bányász kártérítésként akkor is megkapja a társadalomtól a megbecsülést, ha a korábbiakban nem állapítottunk meg javára kártérítési járadékot, illetve, ha az igénye elévült. A Szakszervezetek Országos Tanácsa és az illetékes minisztériumok felkarolták az ügyet, s a közelmúltban a Minisztertanács módosította a jogszabályt.

Kevesebb gazdasági bíróság

A továbbiakban elmondta: A gazdasági bíróság kiszabására indított eljárások száma némileg csökkent. Azonban az elmúlt évben is több mint 164 millió forint gazdasági bíróságot szabtak ki.

A Legfelsőbb Bíróság működését, ítélező és elvi irányító tevékenységét továbbra is a törvények és a népünk előtt álló feladatok szabják meg. Arra törekszünk, hogy hazánkban tovább szilárduljon a törvényesség, az országban változatlanul egységes és szilárd legyen a jogalkalmazás valamennyi területen — mondotta befejezésül dr. Szakács Ödön.

Dr. Szakács Ödön beszámolója után S. Hegedűs László Pest megyei képviselő, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, majd dr. Mátyás Pál Fejér megyei képviselő szólalt fel.

A beszámolóhoz több képviselő nem kívánt hozzászólni; az elnök ismét szót adott a Legfelsőbb Bíróság elnökének. Dr. Szakács Ödön köszönettel fogadta a Legfelsőbb Bíróság tevékenységéről elhangzott elismerő szavakat. Az elismerés — mondotta — arra kötelez bennünket, hogy még nagyobb felelősségérzettel végezzük munkánkat, teljesítsük alkotmányos kötelességünket. (Folytatás a 2. oldalon.)

Párt- és állami vezetők az üléssteremben.

AVATÓÜNNEP CSAPIBAN

Társadalmi segítséggel bővítették a kollégiumot

Új épületszárnyal bővült a csapi cigánykollégium. Tegnap délelőtt az avatóünnepségre érkezett vendégeket, dr. Gosztonyi János oktatási államtitkár, dr. Csendes Lajost, az MSZMP Központi Bizottsága osztályvezető-helyettesét, Tóth Lajost, a megyei pártbizottság titkárát, Koplár Lajost, a megyei tanács elnökhelyettesét, a városi és járási párt-, állami és társadalmi szervek képviselőit, az intézményt patronáló szocialista brigádok küldötteit énekszóval, verssel köszöntötték az intézet kis lakói. Avató beszédet dr. Kovács Lajos, a megyei tanács vb művelődésügyi osztályvezetője mondott.

Töretlen úton — töretlen hittel

— Voltak ennél szép számmal csillogóbb ünnepek, avatnak már ennél az épületrésznel különb épületeket, mégsem jelentéktelen esemény ez a mai — mondotta beszéde bevezetőjében, majd Déva vára balladáját idézve — amit az iskolában nappal építettek, a putriká beomlott reggelre — emlékezett a kezdet nehéz napjaira. — 1973 őszén töretlen úton indultunk, hittel és nem kétségek nélkül kezdtünk ehhez a kísérlethez. Voltak kudarcaink. A szeptemberi induló létszám novemberre alaposan megcsappant, aztán a karácsonyi ünnepséggel fordulat állt be. Szinte az egész ország megmozdult ajándékokkal árasztva el az intézetet. Szocialista brigádok léptek a patronálók sorába, s amikor indokolt lett a bővítés, szakközépiskolások és szakmunkástanulók falataik, gimnazisták és szülők keverték a maltert. Illúzióink ma

sincsnek, de eltökélt szándékunk elérni, hogy az innen kikerült gyerekek a felső tagozatban már csak tanulók legyenek, minden megkülönböztetés nélkül.

Az avató szavakra Bán József igazgató válaszolt, megemlítve mindazokat az intézményeket, szocialista brigádokat, amelyek több százezer forint értékű társadalmi munkával nyújtottak segítséget az új szárny építéséhez, az intézet működéséhez. Elmondta, hogy a folyó tanévre 70 tanuló iratkozott be, s a korábbi években volt 20—30-cal szemben mindössze két gyermek cserélődött. Tíz kis diákkal megkezdődött az iskolára előkészítő tanfolyam is.

Nem maradtak ajándék nélkül ezen az ünnepen sem a gyermekek. A budapesti Skála áruház dolgozóitól kerékpárokat, játékokat, tanszereket, a Művelt Nép Könyvtérjesztő Vállalat dolgozóitól könyveket, a Debreceeni Ruhagyárból édesseget, a Dunai Vasmű Lővegy szocialista brigádjától ajándécsomagot kaptak. Eljöttek az ünnepre a Kelenföldi Textilművek leányotthona Krupcskaja brigádjának küldöttei is Nagy Imréné otthonvezetővel az élen. Régióta van kapcsolatuk, útjuk célja most sem csak az ünneplés volt. Ok vetétek pártfogásba Orsós Erzséket, aki — mintegy szimbólumaként — az intézetnek — 16 évesen bár, de itt végezte el az általános iskola négy osztályát. Nem képezzék, körülményei miatt nem tanulhatott. A gyárban munkát, a leányotthonban otthon, a brigád tagjaiban segítő barátokat kap majd. Mődjia lesz tanulni, beváltani reményeit: teljes értékű embernek lenni.

Egyike a legjobbaknak

A hivatalos ünnepség, majd az intézet történetét bemutató, vetített képekkel kísért műsort követően, gyerekek és felnőtt patronálók jó ízű beszélgetésbe merültek. A gyerekek örömmel mutatták meg az intézet életét felvillantó kiállítás, természetesen, elfogódottság nélkül meséltek életükről, terveikről.

A vendégek sok-sok jelét láthaták miként érnek be az öt éve kétségekkel és reményekkel indult kezdeményezés gyümölcsei. Dr. Gosztonyi János államtitkár munkatársunk kérésére így foglalta össze tapasztalatait:

— Rendkívül nagy jelentőségűnek tartom a csapi kezdeményezést. Kezdeti figyelemmel kísérem a kollégium munkáját. Az a véleményem, hogy a cigánygyerekek oktatásának ugyan nem egy útja van csak, de az amit itt és ahogy csinálnak, egyike a leghasznosabb módszereknek.

Dal köszönti az ünnepet. Vezetnyel Táisz Ferencné igazgató-helyettes (Soproni Tibor felvétele)

Iránymutató határozatok

— Számos iránymutató határozat született a hivatalos személyek fokozott büntetőjogi védelme érdekében. Mindannyiunk érdeke, hogy a társadalmunk rendjén és biztonságán örökös személyek zavaralanul el tudják látni fontos munkájukat. Tevékenységünkben nagy figyelmet fordítunk a bűnmegelőzési munka segítésére.

— Jogrendszerünk fontos jogpolitikai tétele a törvényben biztosított személyiségi jogok hatékony érvényesítése. A személyhez fűződő jogok biztosításának egyik fontos polgári jogi területe a szellemi alkotások védelme, amely egyúttal fontos gazdaságpolitikai célt is szolgál. Ennek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság az elmúlt években is jelentős feladatnak tekintette a valóban értékes szellemi alkotások védelmét.

— A társadalmi és egyéni érdek ütközése gyakran élesen jelentkezik a kisajátítási kártalanítási perekben. Ilyen ügyekben a Legfelsőbb Bíróságnak is gyakran kell állást foglalnia. Tapasztalataink szerint a kisajátításról szóló törvényerejű rendelet alapvetően bevált. E szabályok alkalmazásában érvényre jut a fontos jogpolitikai elv: abban az esetben, ha a társadalmi érdek megkívánja a csoport, illetve az egyéni érdek korlátozását, a bíróságoknak törekedniük kell — a törvényes rendelkezések keretei között — az okozott hátrány kiegyenlítésére.

Az ítélezés egyik legjelentősebb területe napjainkban a családjogi viták elbírálása, a családvédelmi érdekek hatékony érvényesítése. Különösen jelentős ez az elvált szülők gyermekeinek jövődő